

Proračunski vodič za građane

OPĆINA POSTIRA 2026.

Što je proračunski vodič za građane?

Pred vama se nalazi **Proračunski vodič za građane** – dokument kojim općinska uprava želi na jednostavan i razumljiv način prikazati najvažniji financijski dokument naše **općine Postira**. Smatramo da je transparentnost temelj povjerenja, stoga objava ovog vodiča nije samo zakonska obveza ili alat za visoku ocjenu otvorenosti, već **iskrena želja da vas informiramo** o tome kako se prikuplja i troši javni novac.

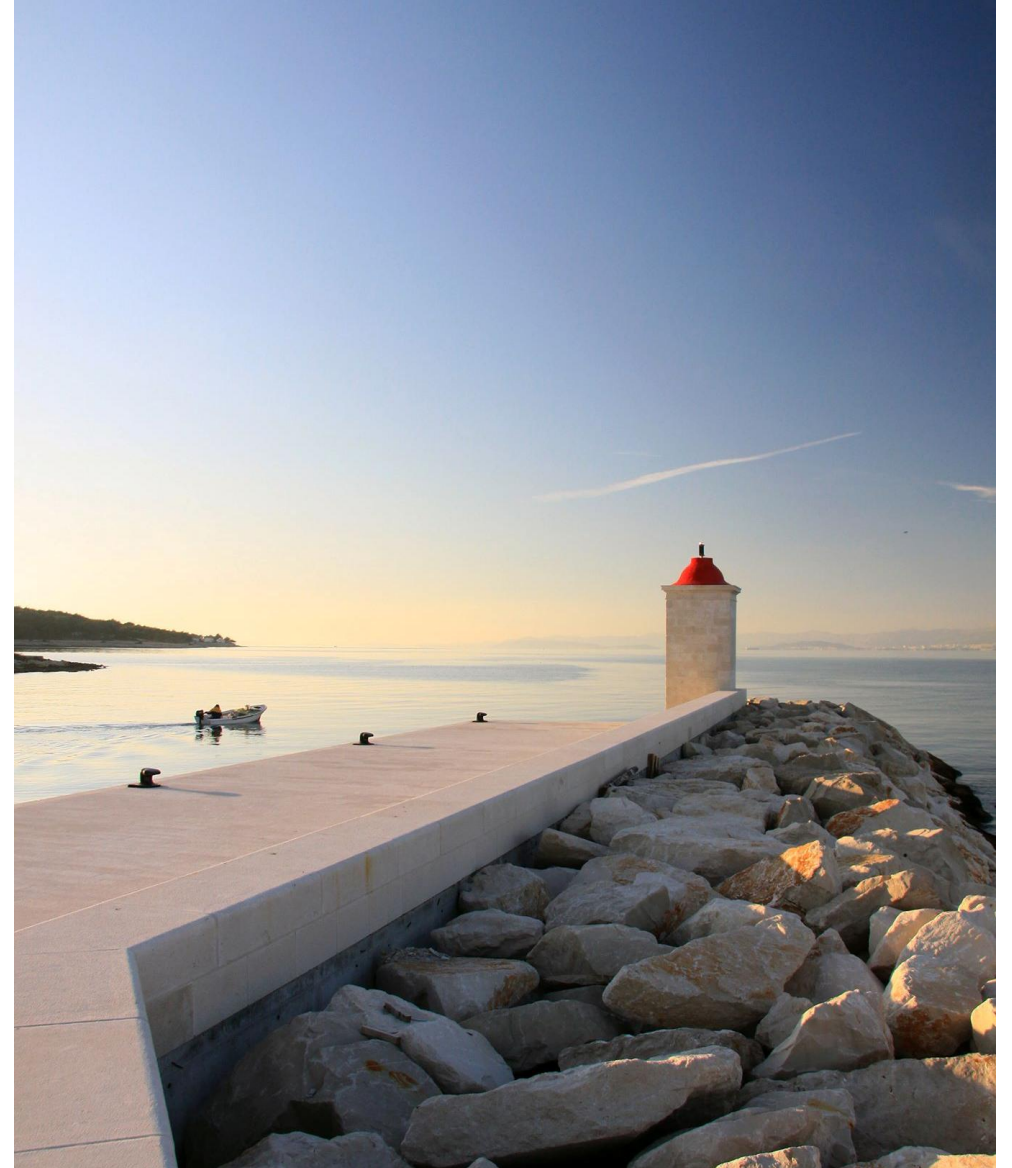
Svjesni smo da je službeni Proračun složen dokument prepun stručnih termina. Zato smo pripremili ovaj sažeti format koji kroz slike i jednostavna **pojašnjenja približava općinske financije svakom stanovniku**. Osim edukativne uloge, cilj ovog vodiča je potaknuti vas na aktivno sudjelovanje. **Želimo da budete partneri svojoj općinskoj upravi** te da svojim prijedlozima i idejama izravno utječete na projekte koji poboljšavaju kvalitetu života u našoj zajednici.

Na stranicama koje slijede upoznat ćete se s ključnim pojmovima, dijelovima proračuna, planiranim projektima za ovu godinu te strukturom prihoda i rashoda našeg proračuna.

O proračunu

Osnovne značajke i uloga proračuna

Proračun

Proračun je sigurno najvažniji financijski ali i razvojni dokument svake općine.

On je zajednički „novčanik“ svih nas koji živimo u općini, zajednički ga punimo i praznimo. U njemu se planira koliko novca će se kroz godinu prikupiti, iz kojih izvora, i što je još važnije, kako i gdje ćemo ga utrošiti kako bi poboljšali život svih sugrađana.

Proračun nije samo popis hladnih brojki, već stvarni prikaz naših prioriteta – od obnove i gradnje vrtića i škola do uređenja parkova, ulica i trgova, razvoja infrastrukture, unapređenja sporta i kulture. Tim novcem osigurava se svakodnevno normalno funkcioniranje sustava i općinskih proračunskih korisnika.

Svaki euro planiran kroz proračun je zapravo naš zajednički dogovor o tome kakva općina želimo biti i u kakvom okruženju želimo odrastati i starjeti.

Područja o kojim skrbi općina

Obrazovanje

Sufinanciranje predškolskog odgoja, osnovnog i ostalog obrazovanja

Društvene djelatnosti

Financiranje projekata iz područja kulture, civilnog društva i sporta

Gospodarstvo i turizam

Jačanje gospodarstva i poljoprivrede, poticanje razvoja turizma, zaštita okoliša

Socijalna skrb i zdravstvo

Financiranje socijalne skrbi i poticanje demografske obnove, zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja

Komunalna infrastruktura i investicije

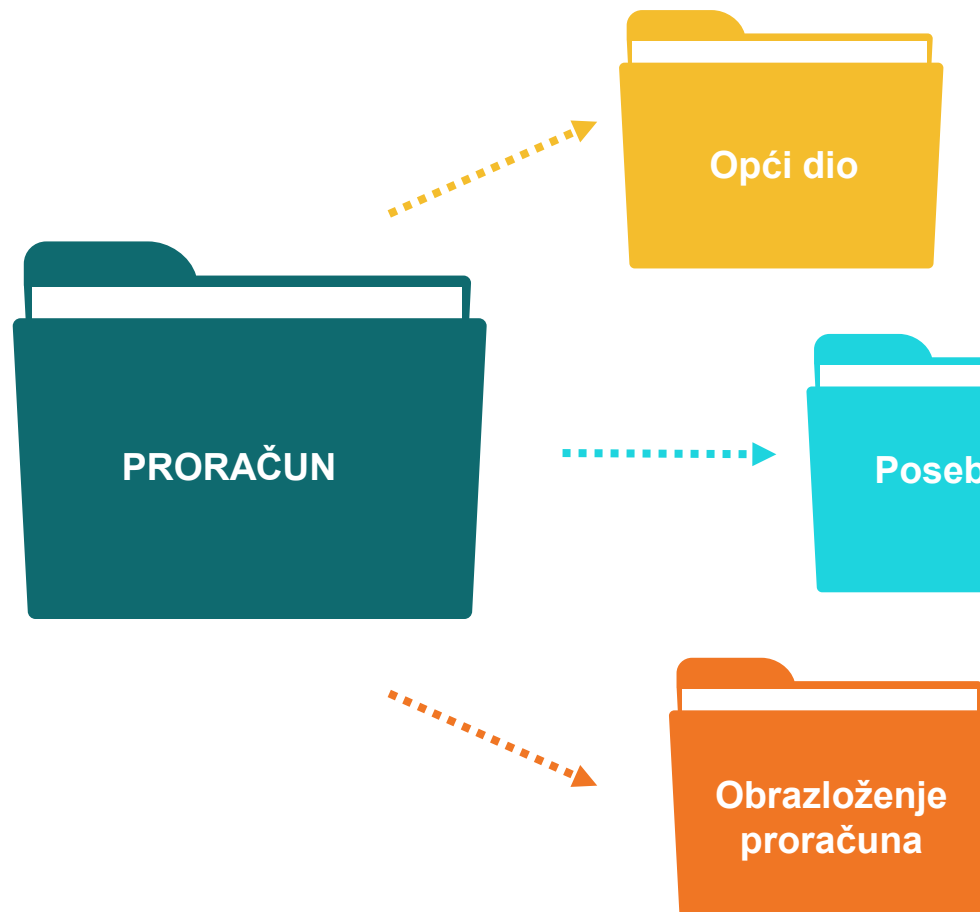

Razvoj i izgradnja prometnica, javnih površina sustava vodoopskrbe i odvodnje, javne rasvjete i ostalih komunalnih područja.

Briga o općini sadrži širok spektar aktivnosti i ulaganja u područja u kojima stanovnici ostvaruju svoja prava i koriste usluge tijekom života u općini. Ovdje je prikaz koji otkriva u kojim područjima općina ima odgovornost za njihovo funkcioniranje.

Dijelovi proračuna

Proračun se planira, prikazuje i obrazlaže kroz **tri obvezna dijela koja čine proračun**. Oni služe kako bi proračun bio točan i razumljiv putokaz koji točno pokazuje odakle novac dolazi, kamo se usmjerava i koji su projekti planirani u proračunskom horizontu.

OPĆI DIO proračuna

sadrži Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Prikaz se vrši po ekonomskoj klasifikaciji propisanoj za jedinice lokalne samouprave

POSEBNI DIO proračuna

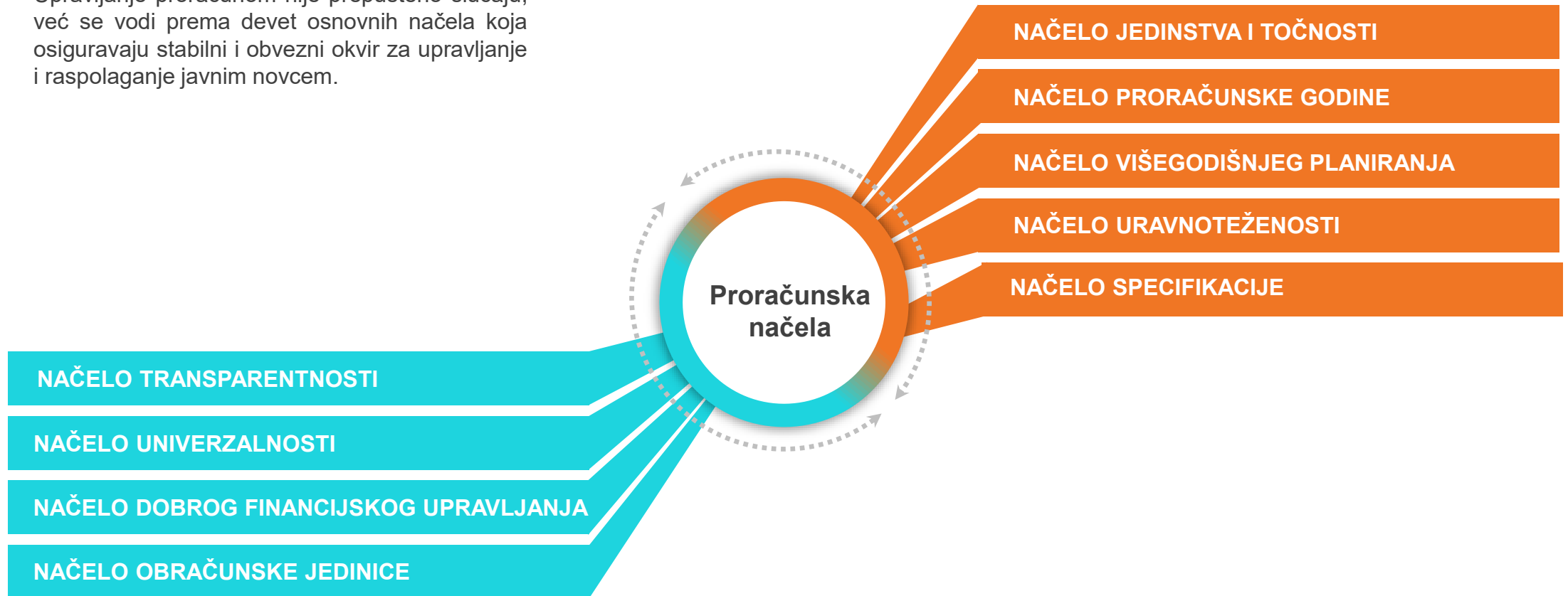
sadrži Plan rashoda i izdataka i to na cjelovit način tako da ih iskazuje na razini organizacijskog dijela uprave/Upravni odjel/Odsjek, po vrstama rashoda/tekući-kapitalni, po programima/projektima/aktivnostima, te prikazuje i izvor iz koga se ti rashodi namjeravaju financirati

OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA

detaljno razrađuje i obrazlaže sve grupe prihoda/primitaka te rashoda/izdataka proračuna uključivo i eventualno prenošenje viška/manjka iz prethodnih razdoblja.

Proračunska načela

Upravljanje proračunom nije prepušteno slučaju, već se vodi prema devet osnovnih načela koja osiguravaju stabilni i obvezni okvir za upravljanje i raspolaganje javnim novcem.

Sudionici proračunskog procesa

Sudionici u proračunskom procesu (putem svojih planova i prijedloga) su: općinske službe, svi korisnici proračunskih sredstava, udruge, institucije, vanjski partneri, poduzetnici i svi građani uključeni u proces, te Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo koje službeno usvaja proračun..

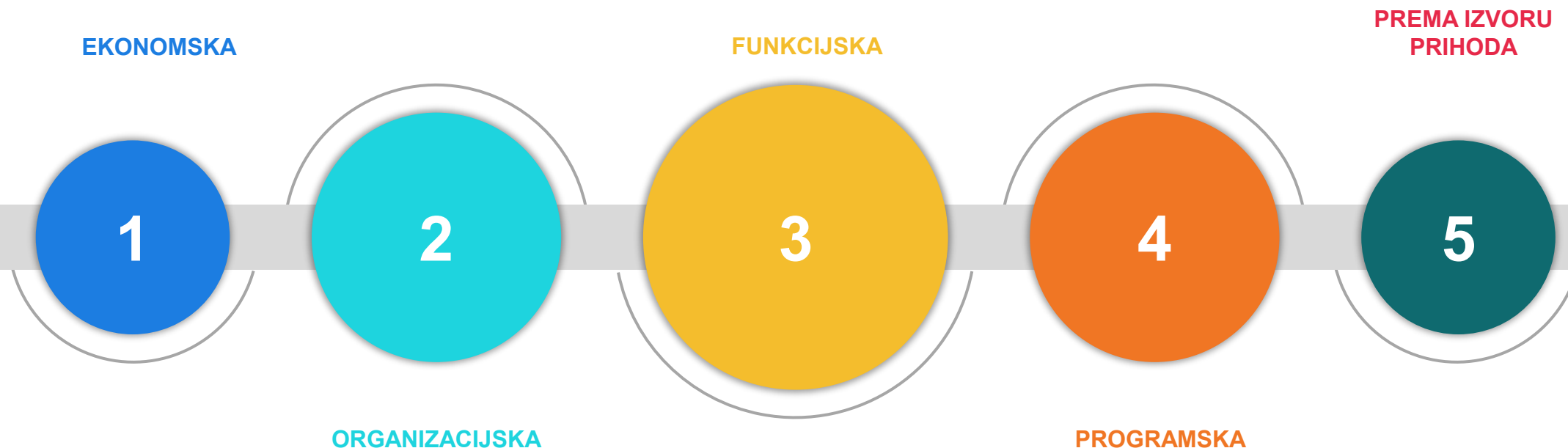
Prijedlog proračuna izrađuju općinske službe, temeljem zakonskih obveza i zahtjeva korisnika proračunskih sredstava (ustanova, udruga građana i ostalih subjekata koji se financiraju iz proračuna)

Zahtjevi i potrebe se analiziraju, a temeljem procjene o mogućnostima ostvarivanja prihodovne strane proračuna, uvrštavaju se u Prijedlog proračuna

Prijedlogu proračuna raspravlja Općinsko vijeće, koje ga u konačnici i donosi

Proračunske klasifikacije

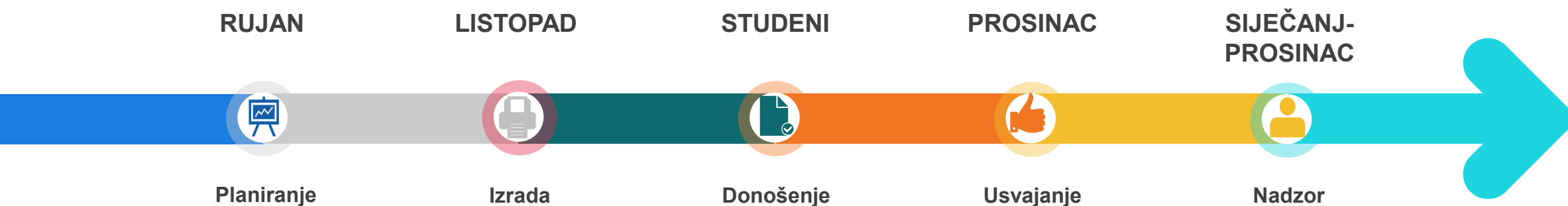

Zakon propisuje primjenu tzv.proračunskih klasifikacija.

Njihova je namjena učiniti proračun jasnijim i transparentnijim, jer svaki pojedini prihod/izdatak se promatra s nekoliko gledišta i treba odgovoriti na sljedeća pitanja:

1. Na kojem **kontu** se vode sredstva?
2. U kojem **odjelu** se vode i prate?
3. Za koju **funkciju** su namijenjena?
4. U koje **programe i projekte** će biti uložena?
5. Iz kojih **izvora** su sredstva došla?

Proračunska vremenska crta

Izrada proračuna

STROGO PLANIRANI PROCES
DEFINIRAN ZAKONOM.

Izrada proračuna je strogo planiran proces čiji su rokovi i koraci jasno definirani Zakonom o proračunu. Sve započinje u ljeto, točnije od 20. kolovoza, kada Ministarstvo financija šalje službene upute svim gradovima i općinama.

Na temelju tih smjernica, naša stručna tijela za financije pripremaju detaljne upute za sve općinske odjele i proračunske korisnike kako bi oni mogli predložiti svoje planove.

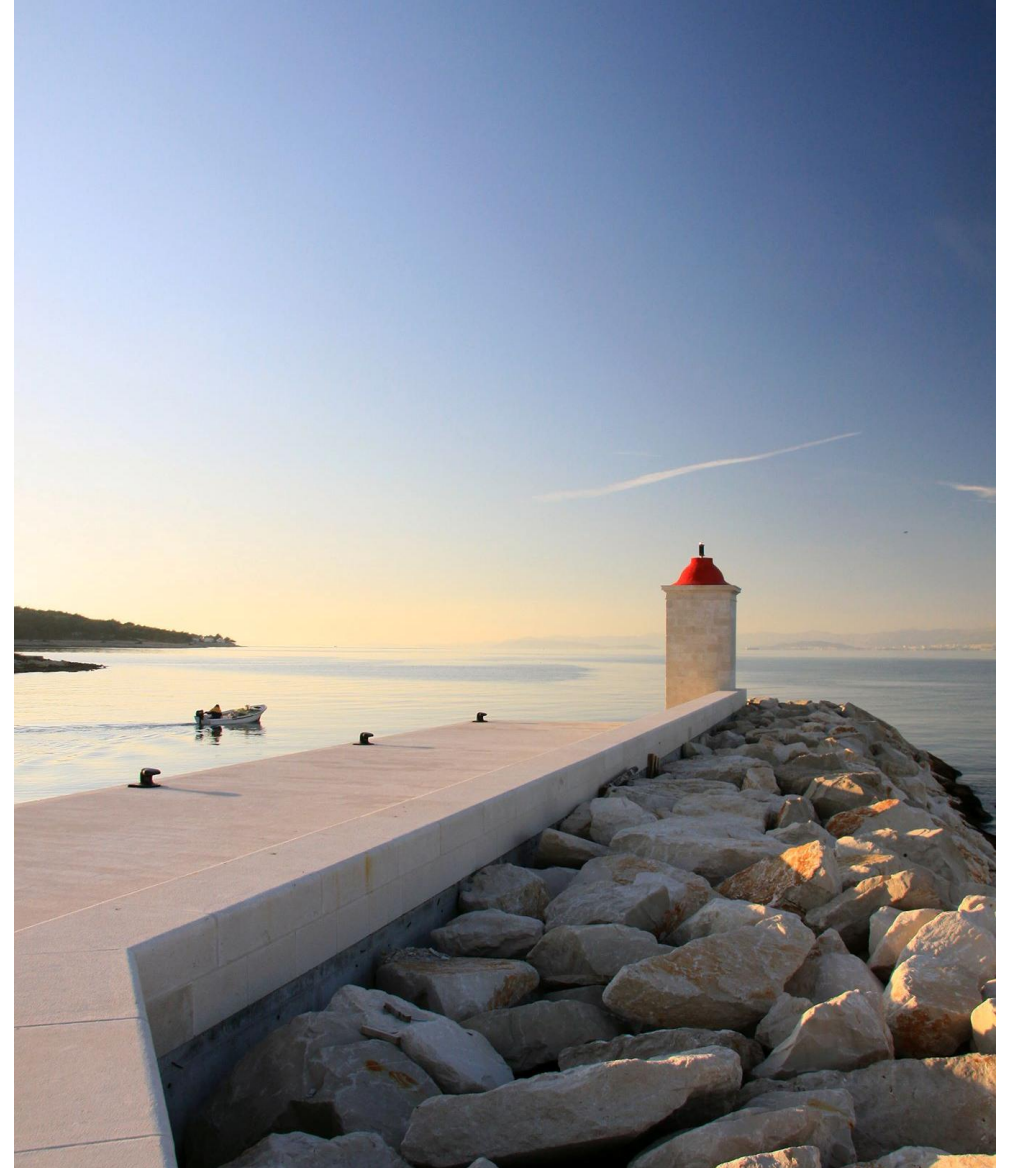
Cijeli proces – od prvih planova, preko izrade do konačnog usvajanja – odvija se intenzivno sve do kraja prosinca. Ključni koraci su sljedeći:

- **Izrada nacrt:** Upravno tijelo za financije prikuplja sve zahtjeve i kreira nacrt proračuna.
- **Prijedlog načelnika:** Na temelju nacrt, načelnik utvrđuje konačni prijedlog proračuna.
- **Predaja Općinskom vijeću:** Najkasnije do 15. studenog, načelnik predaje dokument Općinskom vijeću na razmatranje.
- **Donošenje:** Općinsko vijeće mora izglasati proračun najkasnije do 31. prosinca.

Proračun se može mijenjati i tijekom godine ako se za to ukaže potreba (zbog novih projekata ili promjena u prihodima). Taj se postupak naziva **rebalans**, a njime se korigiraju iznosi isključivo za tekuću kalendarsku godinu

Prihodi proračuna

Sve o prihodima općinskog proračuna

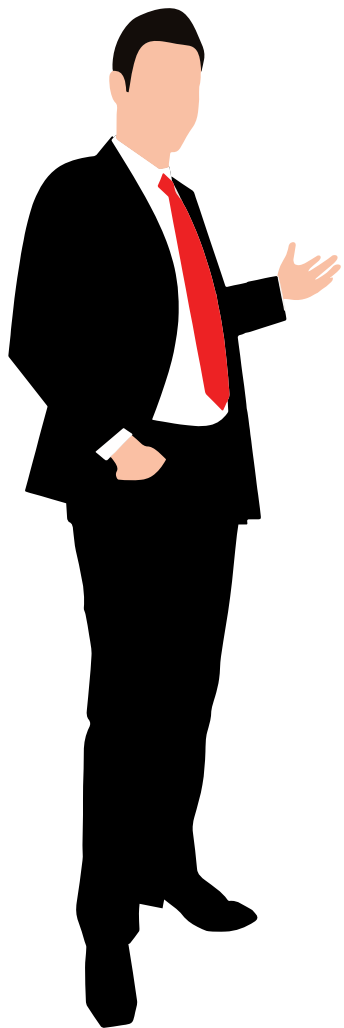

Prihodi i primici proračuna u trogodišnjem razdoblju

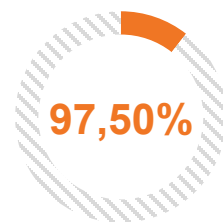

Proračun se donosi za trogodišnje razdoblje, tj. za 2026.g. te u formi projekcija prihoda za sljedeće dvije godine 2027. i 2028.

Osnovne grupe proračunskih prihoda

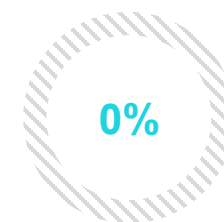
Sukladno zakonu, ukupne prihode proračuna čine 3 grupe prihoda:

Prihodi poslovanja
2.561.476 EUR

**Prihodi od
nefinancijske imovine**
65.00 EUR

**Primici od financijske
imovine i zaduživanja**
0 EUR

Prihode poslovanja čine: prihodi od poreza, pomoći, prihodi od imovine, prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, te ostali prihodi.

Prihode od prodaje nefinancijske imovine čine: prihodi od prodaje neproizvedene i prihodi od prodaje proizvedene imovine.

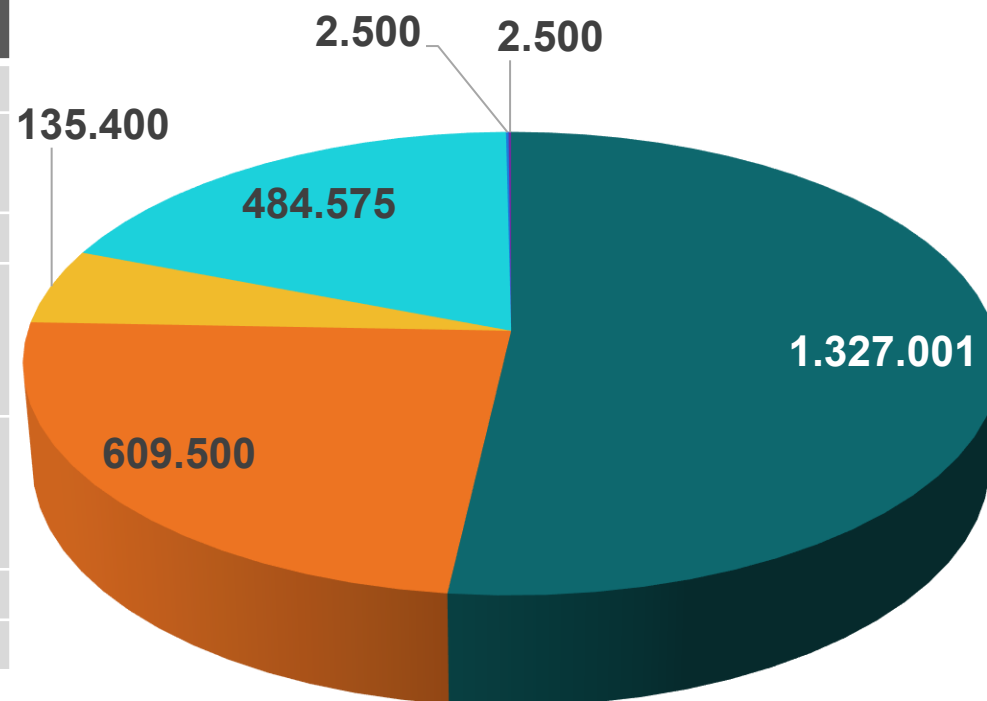
Primitke od financijske imovine i zaduživanja čine: primici od financijske imovine i primici od zaduživanja.

Prihodi poslovanja

Prihode i poslovanja nazivamo još i **tekućim prihodima** i po značaju su uvijek najveća grupa prihoda proračuna. Na njihovoj snazi počiva i snaga općine.

Prihodi poslovanja sastoje se od od **6 podgrupa prihoda**:

NAZIV PRIHODA	PLANIRANI IZNOS /EUR/	POSTOTNO UČEŠĆE
Prihodi od poreza	1.327.001	51,8 %
Pomoći iz inozemstva(darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	609.500	23,8%
Prihodi od imovine	135.400	5,3%
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	484.575	18,9%
Prihodi od prodaje proizvoda i roba te usluga i prihodi od donacija i povrati po protestiranim jamstvima	2.500	0,01%
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	2.500	0,01%
UKUPNO	2.561.476	100%

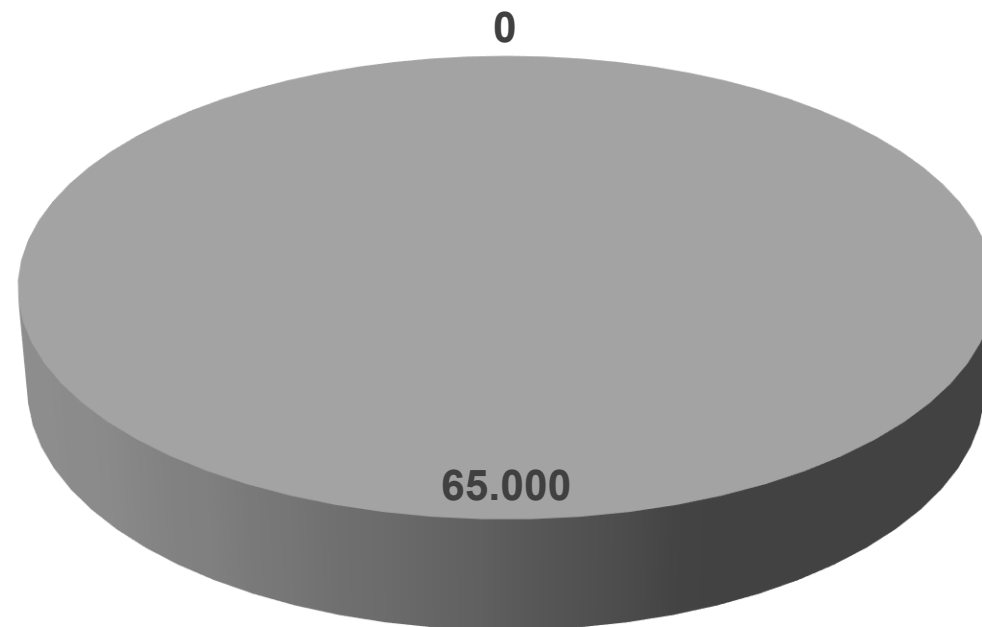

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine nazivamo još i kapitalnim prihodima jer se veže uz prodaju čvrste, **kapitalne imovine** u vlasništvu općine.

Ova grupa prihoda varira kroz godine, jer ovisi o mogućnostima i vrijednosti imovine za prodaju te potrebama za prodajom.
Ovu grupu prihoda čine **2 podgrupe prihoda**.

NAZIV PRIHODA	PLANIRANI IZNOS /EUR/	POSTOTNO UČEŠĆE
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine (zemljišta i sl.)	65.000	100 %
Prihodi od prodaje proizvedene imovine (objekti, oprema i sl.)	0	0%
UKUPNO	65.000	100%

Primici od financijske imovine i zaduživanja

Primici od financijske imovine su također nisu kontinuirani prihodi, već se pojavljuju po potrebi, ili u trenutku zaduživanja, ili prodaje postojećih udjela i dionica Općine.

Primitke od financijske imovine i zaduživanja čine:

- primici od prodaje dionica i udjela u glavnici
- primici od zaduživanja

Primici od zaduživanja ne planiraju se u 2026., 2027. i 2028. godini

NAZIV PRIHODA	PLANIRANI IZNOS /EUR/	POSTOTNO UČEŠĆE
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	0,00	0,0 %
Primici od zaduživanja	0,00	0,0%
UKUPNO	0,00	0,0%

Planirani prihodi općine i proračunskih korisnika

Zakonskom odredbom prihode konsolidiranog proračuna općine čine prihodi općinskog proračuna i prihodi proračunskih korisnika koje općina Postira ima dva – Dječji vrtić Grdelin i Općinsku knjižnicu Ivan Matij Škarić.

	NAZIV GLAVE/RAZDJELA	2026.	2027.	2028.
Razdjel	OPĆINA POSTIRA 001	2.626.476	2.599.597	2.600.597
Glava	Jedinstveni upravni odjel Općine 00101	2.195.381	1.991.015	1.992.015
Glava	Dječji vrtić Grdelin 00102	568.600	582.069	582.069
Glava	Općinska knjižnica Ivan Matij Škarić 00103	25.250	26.513	26.513

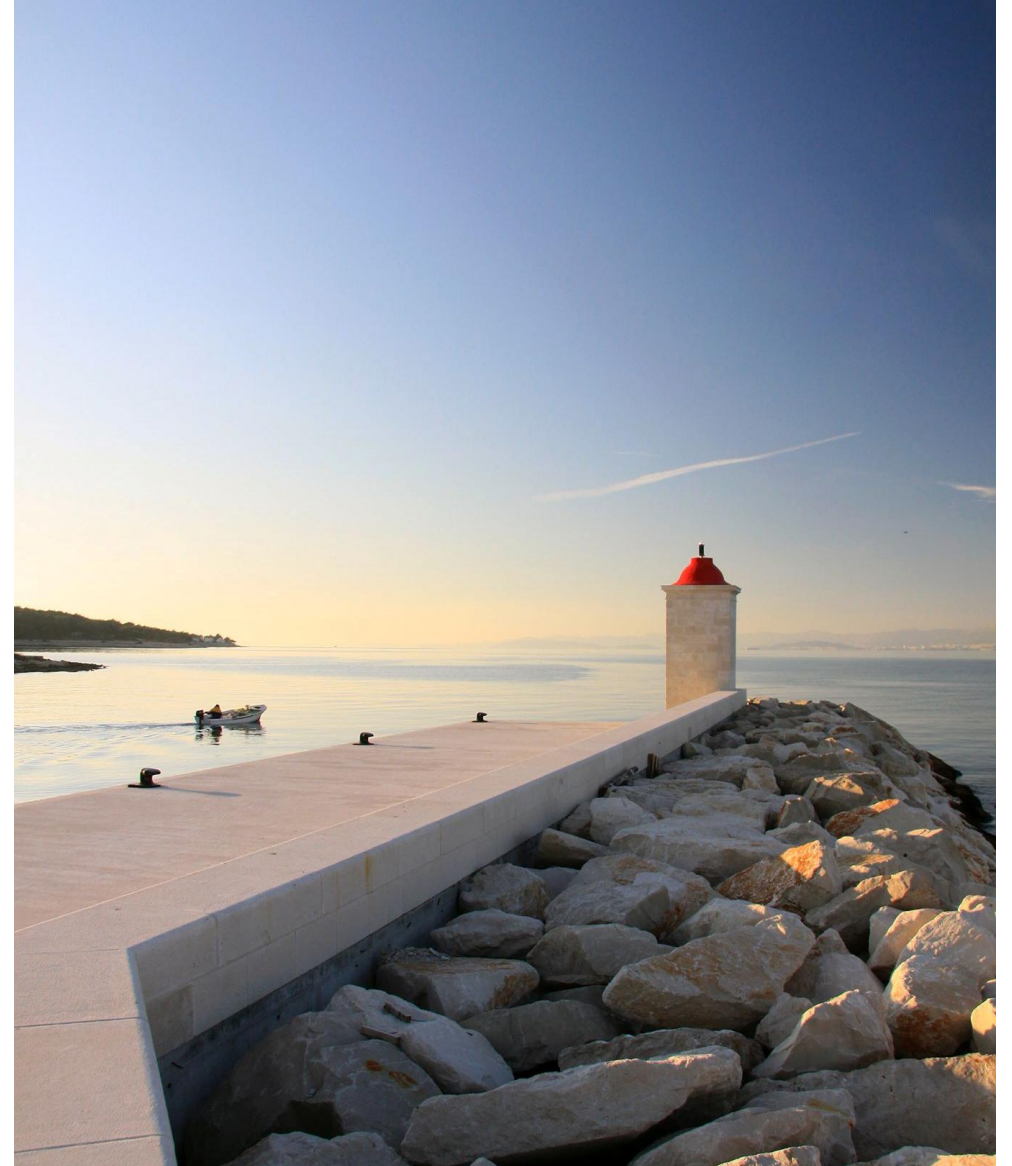
Preneseni višak/manjak iz prethodnog razdoblja

Planiran je prijenos viška iz prethodne godine od kojeg će se rasporediti za pokriće dijela rashoda u 2026. godini iznos od 162.755 EUR.

PRIJENOS VIŠKA/MANJKA	2026.	2027.	2028.
UKUPAN DONOS VIŠKA/MANJKA IZ PRETHODNE GODINE			
VIŠAK/MANJAK IZ PRETHODNE GODINE KOJI ĆE SE RASPOREDITI/POKRITI	162.755	116.009	86.009

Rashodi proračuna

Sve o rashodima općinskog proračuna

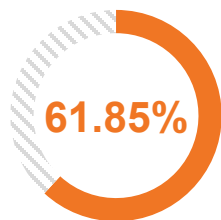
Rashodi proračuna u trogodišnjem razdoblju

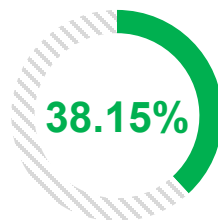
Kao i u slučaju prihoda, i rashodi se planiraju za trogodišnje razdoblje, tj. za 2026.g. te u formi projekcija rashoda za sljedeće dvije godine 2027. i 2028.

Osnovne grupe proračunskih rashoda i izdataka

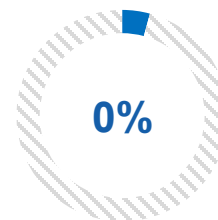
Sukladno zakonu, ukupne rashode proračuna čine 3 grupe rashoda:

Rashodi poslovanja
1.725.134 EUR

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine
1.064.097 EUR

Izdaci za financijsku imovinu i zaduživanja
0.00 EUR

Rashode poslovanja čine: Rashodi za zaposlene (zaposleni u općini i u proračunskim korisnicima), materijalni rashodi, financijski rashodi, pomoći dane u inozemstvo, naknade građanima i kućanstvima te ostali rashodi

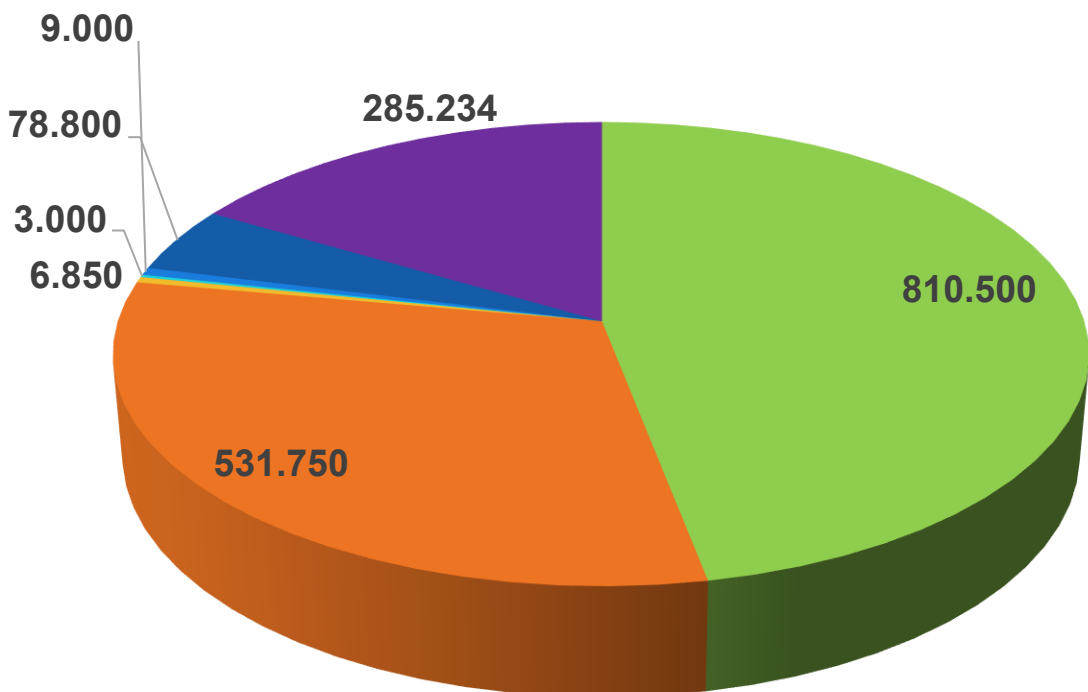
Rashode za nabavu nefinancijske imovine čine: Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta), rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (objekti, prostori, infrastruktura i slično), rashodi za nabavu plemenitih metala i umjetničkih djela, te rashodi za dodatna ulaganja

Izdatke za financijsku imovinu i zaduživanje čine: Izdaci za dionice i udjele u glavnici i izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova

Rashodi poslovanja

Nazivamo ih i 'tekući rashodi', jer se njima financira svakodnevno funkcioniranje cijelog sustava općine i njezinih proračunskih korisnika. Ova kategorija predstavlja najveći dio proračunskih izdvajanja, a u ovoj godini na nju se odnosi **63,78 ukupnog proračuna**. Ovi se rashodi dijele na 6 podskupina koje osiguravaju stabilnost i kontinuitet svih javnih usluga

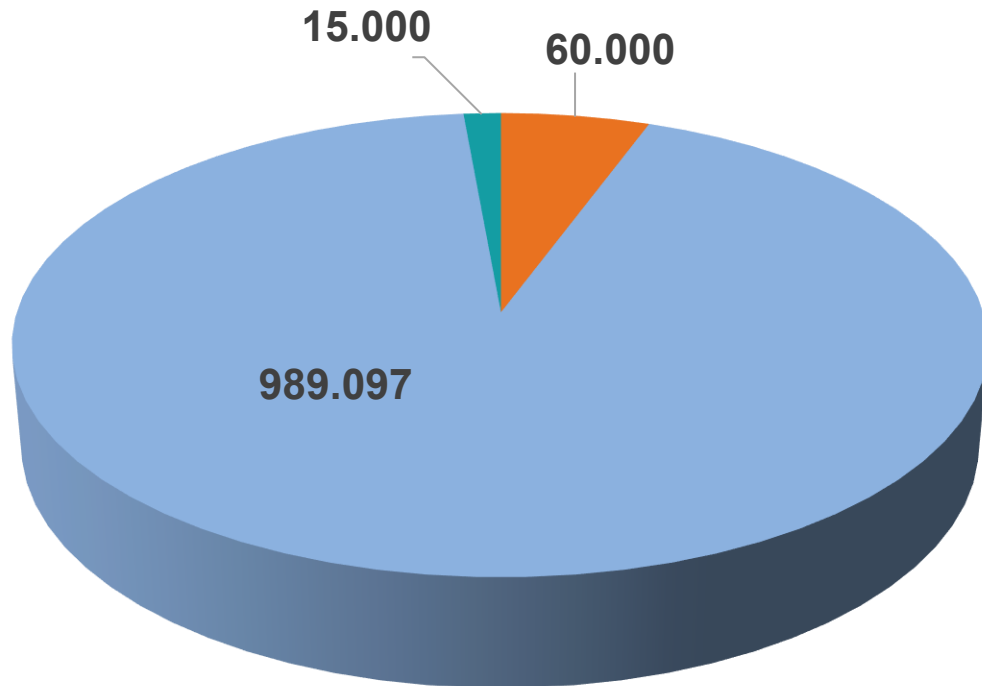

NAZIV RASHODA	PLANIRANI IZNOS /EUR/	POSTOTNO UČEŠĆE
Rashodi za zaposlene (općina + proračunski korisnici)	810.500	46,95%
Materijalni rashodi	531.750	30,77%
Financijski rashodi	6.850	0,35%
Subvencije	3.000	0,17%
Pomoći	9.000	0,52%
Naknade kućanstvima i građanima	78.800	4,53%
Ostali rashodi, donacije, kazne, kapitalne pomoći i sl.	285.234	16,51%
UKUPNO	1.725.134	100%

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ovi rashodi, koje nazivamo i „kapitalnim rashodima“ obuhvaćaju investicije u trajnu imovinu općine – od izgradnje komunalne infrastrukture i javnih objekata do kupnje opreme, zemljišta ili udjela u trgovačkim društvima. S obzirom na prirodu investicijskih ciklusa, ovi iznosi variraju iz godine u godinu, ovisno o dinamici realizacije pojedinih projekata.

Ovu grupu rashoda čine **3 podgrupe rashoda**

NAZIV RASHODA	PLANIRANI IZNOS /EUR/	POSTOTNO UČEŠĆE
Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta)	60.000	5,64 %
Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	989.097	92,95%
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	15.000	1,41%
UKUPNO	1.064.097	100%

Izdaci za financijsku imovinu i zaduživanje

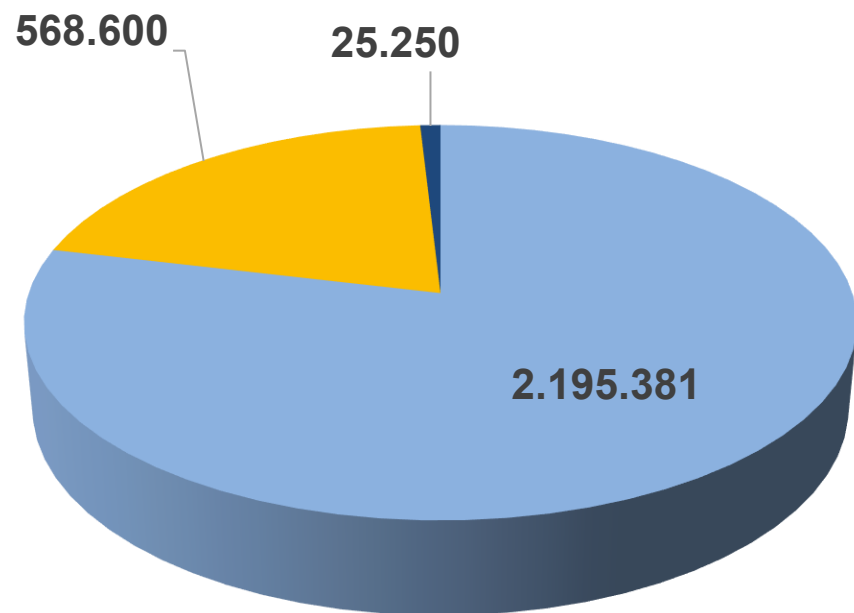
U 2026. godini nisu planirani izdaci za otplate postojećih kreditnih zaduženja.
Inače, ovu grupu izdataka čine:

- izdaci za dionice i udjele u glavnici
- izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova

NAZIV IZDATKA	PLANIRANI IZNOS /EUR/	POSTOTNO UČEŠĆE
Izdaci za dionice i udjele u glavnici	0,00	0,00 %
Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	0,00	0,00%
UKUPNO	0,00	0,00%

Rashodi proračuna po organizacijskoj strukturi

Kroz ovaj prikaz vidljivo je koliko se proračunskih rashoda planira u općini a koliko u dva proračunska korisnika. Svi općinski rashodi provode se kroz jedan, tzv. Jedinstveni upravni odjel/razdjel pod nazivom Općina Postira.

ORG.DIO	BROJ	RAZDJEL	OPĆINA	PLANIRANI IZNOS	UČEŠĆE
Glava	00101	Jedinstveni upravni odjel Općine	POSTIRA	2.195.381	78,70%
Glava	00102	Dječji vrtić Grdelin		568.600	20,35%
Glava	00103	Općinska knjižnica Ivan Matij Škarić		25.250	0,95%
UKUPNO:				2.789.231	100,00%

Programski proračun i najznačajniji programi 2026.

974.547 EUR

Program komunalne
infrastrukture

724.534 EUR

Program donacija i pomoći iz
proračuna u svrhu
poboljšanja uvjeta života

568.600 EUR

Program predškolski odgoj
(DV.Grdelin)

436.800 EUR

Program akti iz djelokruga
rada /rad predstavničkih,
izvršnog tijela i općinskih
službi

59.500 EUR

Program komunlanih poslova

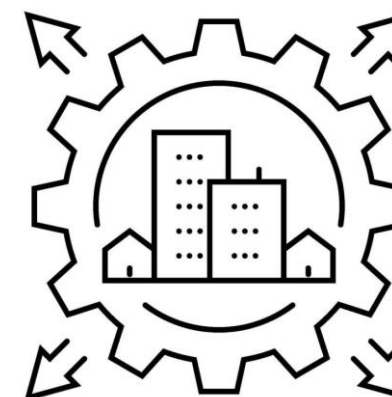
25.250 EUR

Program knjižničarske usluge

Program komunalne infrastrukture

Planirani iznos za gradnju i održavanje održavanje postojeće komunalne infrastrukture **od 974.547 EUR** svojom veličinom pokazuje financijsku zahtjevnost, a opisom područja funkcionalnu složenost. Na ovaj niz aktivnosti izdvaja se točno trećina općinskog proračuna.

Br.aktivnosti	Naziv aktivnosti	EUR
Program 102	KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	974.547
Akt. 102003	Održavanje postoj. cesta, parkinga, trotoara, šetnica i izgradnja novih	506.500
Akt. 102004	Održavanje postojeće i izgradnja nove javne rasvjete	66.000
Akt. 102005	Prostorno planiranje	171.500
Akt. 102006	Održavanje i izgradnja općinskih objekata	13.000
Akt. 102007	Održavanje luka,plaža i obalnog pojasa	40.250
Akt. 102008	Održavanje vodovoda i kanalizacije i izgradnja novih	15.100
Akt. 102009	Održavanje parkova, nasada i ostalih javnih površina	149.697
Akt. 102010	Održavanje groblja Postira i Dol	12.500

Program donacija i pomoći iz proračuna za poboljšanje uvjeta života

Potreba za Programom donacija i pomoći proizlazi iz nastojanja da se proračunska sredstva usmjere ciljano na poboljšanje socio-ekonomskog statusa stanovnika. Ovaj program omogućuje djelovanje općine bilo da je riječ o jednokratnim potporama ili dugoročnim programima pomoći. Ove godine planirali smo **724.534 EUR** što čini četvrtinu ukupnih ovogodišnjih sredstava proračuna.

Br.aktivnosti	Naziv aktivnosti	EUR
PROGRAM 104	Program donacija i pomoći iz proračuna za poboljšanje uvjeta života	724.534
Akt. 104011	Sufinanciranje udruga	7.000
Akt. 104012	Sufinanciranje školstva	24.500
Akt. 104013	Unaprijeđenje kulture	300.000
Akt. 104014	Protupožarna zaštita	114.034
Akt. 104015	Unaprijeđenje poljoprivrede	51.600
Akt. 104016	Sufinancir. vjerske zajednice Župe Postira	16.000
Akt. 104017	Sufinanciranje športa	46.000
Akt. 104018	Sufinanciranje zdravstva i CK	14.600
Akt. 104019	Sufinanciranje javnih poduzeća-subvencioniranje prijevoza	3.000
Akt. 104020	Unaprijeđenje turizma i poboljšanje turističke ponude	76.000
Akt. 104021	Civilna zaštita i službe spašavanja	5.000
Akt. 104022	Pomoći obiteljima-rodiljne naknade i sl.	52.800
Akt. 104023	Stipendije i školarine	14.000

Program predškolskog odgoja

Pružanje kvalitetne usluge predškolskog odgoja kroz DV Grdelin jedan je od prioriteta naše pronatalitetne politike. Ovaj program kontinuirano prilagođavamo suvremenim standardima. Osiguravanjem dostupnog i kvalitetnog vrtića izravno utječemo na demografsku sliku naše općine i na sigurnost boravka djece čime stvaramo uvjete koji mladim obiteljima omogućuju lakše usklađivanje poslovnih i privatnih obveza.

GLAVA	PRORAČUNSKI KORISNIK/PROGRAM	EUR
	DJEČJI VRTIĆ GRDELIN	
Program 201	PREDŠKOLSKI ODGOJ	568.600
Akt. 201001	Stručno osoblje predškolske ustanove	498.700
Akt. 201002	Odgojno obrazovna djelatnost i briga i skrb o djeci	53.500
Akt. 201003	Opremanje i održavanje zgrade i okoliša	16.400

Program akti iz djelokruga rada

Financiranjem ovog programa osiguravamo funkcioniranje upravno pravnih i administrativnih poslova za potrebe predstavničkog i izvršnog tijela općine i općinske uprave s ciljem što veće razine učinkovitosti u provedbi zakonskih obveza iz područja jedinica lokalne samouprave.

GLAVA	PRORAČUNSKI KORISNIK/PROGRAM	EUR
Program 101	AKTI IZ DJELOKRUGA RADA	436.800
Akt. 101001	Predstavnička i izvršna tijela	19.800
Akt. 101002	Upravno-pravni i administrativno-računovodstveni poslovi osoblja	417.000

Program komunalnih poslova

Ovaj program obuhvaća usluge koje su temelj urednog i čistog života u našoj općini. Kroz odgovorno zbrinjavanje otpada i redovito održavanje javne čistoće čuvamo naš okoliš i dajemo doprinos zdravijem i sigurnijem životu na čitavom području općine. Financiranjem pogrebnih usluga iskazujemo dužno poštovanje prema našim precima i povijesti.

	PRORAČUNSKI KORISNIK/PROGRAM	EUR
Program 103	KOMUNALNI POSLOVI	59.500
Akt. 103009	Deponiranje i odvoz smeća i održavanje deponija	54.000
Akt. 103010	Pogrebne usluge	4.000
Akt. 103111	Ekologija, eko-renta, dimnjačarske usluge i deratizacija	1.500

Program knjižničarske usluge

Kroz dvije ključne aktivnosti – nabavu novih knjiga i stručno upravljanje knjižnicom – osiguravamo bogat i aktualan sadržaj na policama naše općinske knjižnice. Stručni poslovi knjižničarstva brinu o kvaliteti i organizaciji fonda, dok redovita kupnja novih naslova omogućuje da svaka generacija pronade nešto za sebe. Na taj način čuvamo kulturu čitanja i činimo knjigu dostupnom svakom našem mještaninu

GLAVA	PRORAČUNSKI KORISNIK/PROGRAM	EUR
	OPĆINSKA KNJIŽNICA	
Program 301	KNJIŽNIČARSKE USLUGE	25.250
Akt. 301001	Obavljanje stručne knjižničarske djelatnosti	14.250
Akt. 301003	Nabava novih knjiga	11.000

IZDAVAČ: Općina Postira
ZA IZDAVAČA: Toni Glavinić, načelnik općine Postira
PRIPREMA PODATAKA: JUO Općine Postira
GODINA: 2026.